Lietas arhīva Nr. C-4201-18/27
ECLI:LV:ZRT:2018:1128.C73420118.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2018.gada 6.novembrī

Zemgales rajona tiesas
tiesnese R. Krasovska,
protokolē sekretāre S.Baumane,
piedaloties prasītājam /pers. C/, viņa pārstāvei /pers. D/ un atbildētāja pārstāvei zvērinātai advokātei /pers. E/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret SIA "VUDIS" par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu un atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā izmaksu,

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 14.augustā /pers. C/ (turpmāk tekstā - prasītājs) cēla tiesā prasību pret SIA "VUDIS" (turpmāk tekstā - atbildētājs) par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu un atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā izmaksu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka ar darba devēju SIA „VUDIS", 2017.gada 3.jūlijā tika noslēgts rakstisks darba līgums Nr.VUD-17-25. Prasītājs darbā tika pieņemts par elektriķi, profesiju klasifikatora kods 741101, nosakot summēto darba laiku, un stundas apmaksas likme EUR 3.50 stundā. Darba līguma noteikumi neparedz konkrētu darba laika sākumu un darba laika beigas, kas radīja un rada grūtības, izmaksātās darba algas aprēķina atbilstības pārbaudi.

[1.2] 2017.gada 22.novembrī, pievakarē īsi pirms darbadienas beigām, Prasītāju informēja par to, ka tiek pārtrauktas darba tiesiskās attiecības ar Prasītāju, un norādīja, ka lai Prasītājs raksta iesniegumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu uz abpusēju vienošanos.

[1.3] Mutiski puses vienojās par Prasītājam visu izmaksājamo naudas summu apmēru un kārtību (kompensācija par neizmaksāto atvaļinājumu, darba samaksa par oktobri un daļu novembra, kā arī atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā), kas tiek pārskaitīts un Prasītāja bankas kontu. Izbeidzot darba tiesiskās attiecības Prasītājs pēdējā darba dienā lūdza Atbildētājam izsniegt galējo aprēķinu un izmaksāt visas naudas summas. Pēdējā darba dienā Prasītājam netika izsniegts ne tikai galējais aprēķins, kas ļautu pārliecināties par izmaksājamo visu naudas summu atbilstību, bet arī šajā dienā netika izmaksātas Prasītājam pienākošās naudas.

[1.4] Prasītājs 27.novembrī Nodarbinātības valsts aģentūrā Dobeles filiālē reģistrējās kā bezdarbnieks. 2017.gada 28.novembrī Prasītājam tika izmaksāta kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu un darba samaksa, bet solītais atlaišanas pabalsts viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā tā arī netika izsniegts.

[1.5] 2017.gada 15.decembrī, Prasītājs ieradās Atbildētāja birojā. Pēc savstarpējām pārrunām, puses panāca vienošanos par to, ka Atbildētājs izmaksās Prasītājam radušos zaudējumus par juridiskajiem pakalpojumiem 130 euro apmērā, bet neatlīdzinās atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā. Tomēr kā izrādījās vēlāk, tad /pers. F/ ir izmantojis tikai Prasītāja uzticēšanos, bet norunāto naudas summu 130 euro apmērā, tā arī nav atlīdzinājis. Tādējādi prasītājs vēršas tiesā ar lūgumu atzīt minēto vienošanos par spēkā neesošu, jo tā noslēgta ar viltu un maldību no Atbildētāja puses, un uzlikt par pienākumu Atbildētājam izmaksāt par labu prasītājam atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, kā tas bija norunāts sākotnējā vienošanās redakcijā. Atbildētājs ir maldinājis Prasītāju un ar viltu izmainījis parakstītās vienošanās tekstu. Neizpildot savstarpēju vienošanos. Tādejādi Prasītājs lūdz Tiesu atzīt noslēgto 2017.gada 22.novembra vienošanos par spēkā neesošu un Atbildētājam uzlikt par pienākumu Izmaksāt prasītājam atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, kas sastāda EUR 1004.74 apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētājs nav izsniedzis rakstveida aprēķinu, tad piemērojami darba likuma 31.panta otrās daļas noteikumi, kas noteic, ja darba devējam bija pienākums izsniegt darbiniekam rakstveida aprēķinu, tad noteiktais noilguma termiņš sākas ar aprēķina izsniegšanas dienu. Ja darba devējs aprēķinu neizsniedz, attiecīgais prasījums noilgst triju gadu laikā no dienas, kad aprēķins bija jāizsniedz.

[1.6] Pamatojoties uz iepriekš minēto un darba likuma 28., 30., 31., 36., 39., 59., 71., 75., 112., 128. pantiem, Darba strīdu likuma 7.pantu un Civilprocesa likuma 1., 28.panta devīto daļu, 43.panta pirmās daļas 1.punktu., 44., 92.panta, 93.panta pirmās daļas, 567.panta otrās daļas. Civillikuma 1., 5., 1838.pantiem, lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu 2017.gada 22.novembra Vienošanos nr.VUD17-25-IZB par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu. Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VUDIS", reģistrācijas Nr.40103495198, /pers. C/, personas kods /personas kods/, labā, atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, kas sastāda EUR 1004.74 apmērā pirms nodokļu ieturēšanas. Izbeigt darba tiesiskās attiecības ar tiesas spriedumu.

[2] 2018.gada 14.septembrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums. Paskaidrojumos norādīts, ka Atbildētāja neatzīst prasību, jo tā ir nepamatota un neatbilst faktiskajiem apstākļiem civillietā. Starp Prasītāju un Atbildētāju 2017.gada 3.jūlijā ir noslēgts darba līgums Nr. VUD-17-25 (turpmāk —Darba līgums), no kā izriet, ka /pers. C/ stājas darbā pie Darba devēja un Darba devēja pieņem viņu darbā par elektriķi (profesiju klasifikatora kods 741101). Darbiniekam noteikta stundas apmaksas likme 3.50 (trīs eiro un 50 centi). Prasītājam noteikta summētā darba laika uzskaite, bet Darba devēja ir precīzi uzskaitījusi nostrādātās stundas un apmaksājusi visas nostrādātās virsstundas, kā to paredz Darba likums.

[2.1] Pēc nepilniem pieciem mēnešiem 2017.gada 22.novembrī starp Darbinieku un Darba devēju ir noslēgta Vienošanās Nr.VUD17-25-IZB par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu (turpmāk — Vienošanās), saskaņā ar ko Darba līguma puses ir vienojušās izbeigt darba tiesiskās attiecības 2017.gada 22.novembrī. Vienošanās 2.punktā noteikts, ka „ar šīs Vienošanās parakstīšanas brīdi izbeidzas savstarpēji 2017.gada 3.jālijā noslēgtā darba līguma nr.VUD-17-25 spēkā esamība". Vienošanās kopija ir pievienota šo paskaidrojumu pielikumā.

[2.2] Kā izriet no Prasības pieteikuma, tad Darba devēja ir izpildījusi visas Vienošanās noteiktās maksājuma saistības — Darbiniekam izmaksāta

darba samaksa, kompensācija par neizmantotajām atvaļinājuma dienām, kā arī atlīdzināti izdevumi par Darbinieka veikto medicīnisko pārbaudi EUR 41,55 (četrdesmit viens eiro un 55 centi) apmērā.

[2.3] Pēc Vienošanās parakstīšanas Darbinieks nav izteicis priekšlikumus turpināt darba tiesiskās attiecības, Darbinieks nav veicis darba pienākumus, kā arī nav ieradies darba vietā/adrese/. Kā izriet no Prasības pieteikuma, tad jau 2017.gada 27.novembrī Darbinieks ir reģistrējies Nodarbinātības Valsts aģentūras Dobeles filiālē kā bezdarbnieks. Minētie apstākļi nepārprotami pierāda Prasītāja nodomu izbeigt darba tiesiskās attiecības 2018.gada 22.novembrī un Darba līguma izbeigšanas faktu.

[2.4] No Prasības pieteikuma izriet, ka Prasītājs lūdz tiesu atzīt Vienošanos par spēkā neesošu un izbeigt darba tiesiskās attiecības ar tiesas spriedumu, tādējādi nodibinot, ka starp Prasītāju un Atbildētāju līdz tiesas dienai ir pastāvējušas darba tiesiskās attiecības. Prasītājs izvirza šādu prasījumu, jo papildus Vienošanās uzskaitītajiem maksājumiem vēlas piedzīt no Darba devējas atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, kas sastāda EUR 1004,74 (viens tūkstotis četri eiro un 74 centi) pirms nodokļu ieturēšanas.

Prasījums par Vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu nav pamatots ar tiesību normām, nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu Prasītāja apgalvojumus, ka Vienošanās noslēgta maldības un viltus iespaidā.

Prasītājs nav analizējis, kāda veida maldība — tiesiska maldība vai faktiska maldība — notikusi. Tāpat nav sniegts lietas faktisko apstākļu juridiskais novērtējums, vai maldība ir uzskatāma par svarīgu maldību.

[2.5] Prasītājs piemin, ka Vienošanās noslēgta viltus ietekmē, bet nesniedz šāda sava redzējuma sīkāku skaidrojumu, kā arī nenorāda uz nevienu tiesību normu, kas būtu piemērojama šajā situācijā.

[2.6] Darījums - līgums par darba tiesisko attiecību izbeigšanu - ir noslēgts bez maldības, viltus un spaidiem. Minēto apliecina Darbinieka paraksts uz SIA „VUDIS" 2017.gada 22.novembra rīkojuma Nr. DL IZB_VUD-17-25, kurā skaidri un nepārprotami ir noteikts: 2017.gada 22.novembrī izbeigt 2017.gada 3.jūlija darba līgumu Nr. VUD-17-25, noslēgtu ar /pers. C/ (p.k. /personas kods/), pamatojoties uz 2017.gada 22.novembra vienošanos Nr. VUD17-25-IZB; izmaksāt kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu 248,78 EUR pēc nodokļu nomaksas par 7,80 darba dienām laika periodā no 04.07.2017-22.11.2017.

Ievērojot iepriekš minēto, prasījums par Vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu ir nepamatots un nepierādīts, un no tā izriet, ka gan šis prasījums, gan arī ar to cieši saistītais prasījums par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu, ir noraidāmi.

[2.7] Prasības pieteikumā Prasītājs ir izteicis apgalvojumu, ka Darba līguma puses ir it kā panākušas vienošanos par atlaišanas pabalsta izmaksu, bet rakstveida pierādījums — paša Prasītāja parakstītā Vienošanās — apliecina pretējo, ka šādas vienošanās nekad nav bijis. Darbinieks ar vēlmi saņemt atlaišanas pabalstu pie Darba devējas ir vērsies jau pēc Vienošanās parakstīšanas, bet Darba devēja nav piekritusi šādiem Vienošanās grozījumiem.

Ievērojot to, ka darba tiesiskās attiecības starp Prasītāju un Atbildētāju ir izbeigtas, pamatojoties uz Darba likuma 114.pantu, un ne noslēgtā Vienošanās, ne Darba likums neparedz Darba devējas pienākumu izmaksāt atlaišanas pabalstu, Prasītāja prasījumam par atlaišanas pabalsta izmaksu nav tiesiska pamata, un šāds prasījums ir noraidāms kā nepamatots un nepierādīts.

[2.8] Prasības pieteikumā ir minēts, ka „Atbildētājs nav izpildījis solīto un izmaksājis Prasītājam radušos zaudējumus par juridisko palīdzību". Minēts, ka izmaksas par juridisko palīdzību sastāda EUR 130 (viens simts trīsdesmit eiro un 00 centi). Darba devēja nekad nav apņēmusies apmaksāt šādus izdevumus, un arī spēkā esošie normatīvie akti šādu Darba devējas pienākumu neparedz.

[2.9] Atbildētājas ieskatā Prasītājs ir nokavējis prasības celšanas termiņu attiecībā uz pirmo un trešo prasījumu, ar ko Prasītājs lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu 2017.gada 22.novembra Vienošanos Nr.VUD17-25-IZB par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu, un izbeigt darba tiesiskās attiecibas ar tiesas spriedumu. Atbildētājas ieskatā prasības celšanas termiņš minētajiem prasījumiem ir noteikts Darba likuma 122.panta otrajā teikumā „ Citos gadījumos, kad pārkāptas darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības, viņš var celt tiesā prasību par atjaunošanu darbā viena mēneša laikā no atlaišanas dienas". Prasības par Vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu un darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu celšanas termiņš bija 2017.gada 21.decembris. Prasītājs nav lūdzis tiesu atjaunot nokavēto procesuālo terminu.

[2.10] Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Darba likuma 31., 114., 125.pantu, un CPL 41., 44., 74., 110., 111. 148.panta otro, trešo daļu, lūdz tiesu pieņemt zināšanai, ka Atbildētāja SIA „VUDIS", vienotās reģistrācijas Nr.40103495198, nepiekrīt izmantot mediāciju; piedzīt no Prasītāja/pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Atbildētājai SIA „VUDIS", vienotās reģistrācijas Nr.40103495198, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai, kuru apmērs tiks precizēts uz lietas izskatīšanas brīdi; noraidīt Prasību pilnā apmērā.

[3] Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja, uz prasības pieteikumā noradītajiem apstākļiem, paskaidroja, ka izdrukāto vienošanās tekstu, kurā bija ietverta arī viņa griba, bija atstājis mājās, kad brauca uz biroju pie darba devēja un nebija līdzi arī paņēmis brilles, nevarēja atbildētāja izdrukāto vienošanos izlasīt, parakstīja nelasījis, jo tas tika izdrukāts no viņa e-pasta un viņš paļāvās, ka paraksta neizmainītu vienošanās tekstu.

[4] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē uzturēja savus paskaidrojumus, papildus norādot, ka darba tiesiskās attiecības ir izbeigtas ar 2017.gada 22.novembri, bet termiņš prasības celšanai par atjaunošanu darbā ir nokavēts un zudusi tiesība to prasīt, bez tam pārtraucot darba tiesiskās attiecības uz vienošanās pamata, darba devējam nav pienākums izmaksāt atlaišanas pabalstu.

Motīvu daļa

[5] Tiesa izskatījusi rakstveida pierādījumus lietā, uzklausījusi pušu paskaidrojumus tiesas sēdē secina, ka prasība ir noraidāma pilnībā.

Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra no pusēm cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu (A. Lūcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 62.lpp.).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta pirmajai daļai puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā, kas nozīmē, ka pušu strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai, un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls. Citiem vārdiem, puses ievāc visu materiālu, bet tiesa ir pilnīgi pasīva – tā tikai pārbauda un novērtē pušu iesniegto materiālu (sk. Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 235.lpp.).

[5.1] Darba likuma 28.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu. Ar darba līgumu darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs — maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.

Darba likuma 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka darba līgums slēdzams rakstveidā (..). Noslēdzot darba līgumu, puses vienojas gan par darba līguma būtiskajām sastāvdaļām - darbu, samaksu, darba laiku -, gan par citiem noteikumiem.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2017.gada 3.jūlijā starp pusēm tika noslēgts darba līgums Nr.VUD-17-25 par to, ka prasītājs kā darbinieks veic elektriķa darbu, kā darba izpildes vieta noteikta /adrese/, noteikta stundas apmaksas likme 3,50 euro pēc nodokļu nomaksas. Darba līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku (lietas 8.lapa).

[6] Viens no darba tiesisko attiecību izbeigšanas pamatiem noteikts Darba likuma 114.pantā, kas paredz, ka darbinieks un darba devējs var izbeigt darba tiesiskās attiecības, savstarpēji vienojoties. Šāds līgums slēdzams rakstveidā un šajā pantā paredzētā vienošanās ir patstāvīgs darba tiesisko attiecību izbeigšanas pamats.

No lietas materiāliem redzams, ka 2017.gada 22.novembri prasītājs un atbildētājs noslēdza rakstisku vienošanos Nr.VUD17-25-IZB par darba tiesisko attiecību izbeigšanu pie 2017.gada 3.jūlija Darba līguma Nr.VUD-17-25, pamatojoties uz Darba likuma 114.pantu. Puses vienojās, ka prasītāja pēdējā darba diena ir 2017.gada 22.novembris (lietas 12.lapa).

Strīds pastāv par to, vai prasītājs ir izteicis savu gribu vienošanās noslēgšanai un vai prasītāja paraksts uz vienošanās ir panākts ar viltu.

[6.2] Civillikuma 1427.pants paredz, ka pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusēja vai vairākpusējā darījumā vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Kamēr griba nav vēl izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka.

Noslēdzot rakstveida līgumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, darba devējs un darbinieks izsaka gribu, kas ir vērsta uz noteiktu šādam darījumam raksturīgu seku iestāšanos. Darba tiesisko attiecību izbeigšana pusēm savstarpēji vienojoties, ir patstāvīgs divpusējs darījums, kas noslēgts saskaņā ar Darba likuma 114.pantu un tajā noteiktās tiesiskās sekas ir saistošas līgumslēdzējpusēm (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2012.gada 7.marta spriedumu lietā Nr.SKC-271/2012 un 2008.gada 11.jūnija spriedumu lietā Nr.SKC-371/2008).

[6.3] Atšķirībā no darba līguma, iekšējās kārtības noteikumiem vai koplīguma noteikumiem darba līguma izbeigšana uz vienošanās pamata nav saistāma ar Darba likuma 6.panta pirmo daļu, jo Darba likuma 114.pants divpusēju vienošanos ir kvalificējis kā līgumu, kas ir saistošs abām līgumslēdzējpusēm, līdz ar to tas nevar tikt vienpusēji grozīts. Darba likuma 114.pantā paredzētā vienošanās ir patstāvīgs darba tiesisko attiecību izbeigšanas pamats un nav uzskatāms par uzteikumu pēc darba devēja iniciatīvas.

Līdz ar to šajā situācijā nav piemērojami Darba likuma 125.panta noteikumi un nav pamata atzīt, ka šajā lietā ir piemērojams izņēmums no civilprocesā pastāvošā sacīkstes principa, kas atsevišķos gadījumos paredz darba devēja noteikto pierādīšanas pienākumu, proti, prasītājam.

Tā kā vienošanās spēkā esamības konstatēšana ir vērtējama kā pušu līgums, tad pierādīšanas pienākums ir tai līgumslēdzējpusei, kura apšauba darījuma spēku.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[6.4] Prasītājs norāda, ka maldināts par vienošanās tekstu, ko parakstījis, bet briļļu trūkuma dēļ nav izlasījis, paļāvies, ka tas ir tāds pats teksts, kā tas, ko viņš bija aizmirsis paņemt līdzi, jo teksts izdrukāts no viņa e-pasta.

Maldība var rasties vai no tā, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem (Civillikuma 1441.-1458.pants).

Savukārt Civillikuma 1458.pants nosaka, ka maldība jāpierāda tam, kas uz tās pamata prasa vai nu atzīt darījumu par spēkā neesošu, vai atlīdzināt zaudējumus.

Tiesas ieskatā, apstāklis, uz ko atsaucas prasītājs, ka nav varējis izlasīt vienošanās tekstu, jo bija aizmirsis brilles neiztur kritiku. Paša pieļautu paviršību, nevar uzskatīt par otras puses nolūku maldināt. Līdz ar to prasītājs nav pieradījis savus argumentus attiecībā uz to, ka parakstot 2017.gada 22.novembra vienošanos ar atbildētāju par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu ticis maldināts.

[6.5] Prasītājs nav pamatojis savu prasījumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu, ja darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas ar tiesas spriedumu, ir jābūt prasījumam par atjaunošanu darbā, bet prasītājs šādu prasījumu nav cēlis. Gluži pretēji, pats prasītājs atzīst, ka 2017.gada 27.novembrī Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrējies kā bezdarbnieks, līdz ar to ar konkludentām darbībām atzīstot 2017.gada 22.novembra vienošanos par spēkā esošu un savai gribai atbilstošu.

Bez tam, tiesa piekrīt atbildētāja pārstāves viedoklim, ka prasībai par atjaunošanu darbā, prasītājs ir nokavējis termiņu, kas ir pastāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka likumā noteiktais viena mēneša termiņš ir materiālliesisks prekluzīvs termiņš, kas nosaka tiesības celt prasību tiesā par darba devēja uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu viena mēneša laikā no uzteikuma saņemšanas dienas. Neceļot prasību šādā termiņā un atbilstoši Darba likuma 123.pantam neiesniedzot tiesai pieteikumu par nokavētā termiņa atjaunošanu, ir izbeigušās prasītāja subjektīvās tiesības, kas aprobežotas ar likumā noteikto laika periodu. Senāts jau agrāk vairākkārtīgi ir norādījis, ka prasības celšanas termiņa nokavējums atzīstams par absolūtu materiāltiesisku šķērsli attiecīgas prasības apmierināšanai un ir patstāvīgs pamats celtās prasības noraidīšanai. Konstatējot prasības celšanas termiņa nokavējumu, tiesai nav pienākuma pārbaudīt darba līguma izbeigšanas pamatotību (Sk. Tiesu prakse lietās par individuālajiem darba strīdiem (2011), 23.lpp.).

Apkopojot apsvērumos [6], [6.1], [6.2], [6.3], [6.4], [6.5] noteikto, tiesa atzīst, ka ir noraidāma prasītāja prasība par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu un darba tiesisko attiecību izbeigšana ar tiesas spriedumu.

[7] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja atlaišanas pabalstu viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, kas sastāda 1004,74 euro pirms nodokļu ieturēšanas.

Darba likuma 112.pantā par darba devēja pienākumu izmaksāt atlaišanas pabalstu, ir dots izsmeļošs to darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumu uzskaitījums, kad darba devējam ir pienākums izmaksāt atlaišanas pabalstu. Šāds pienākums ir noteikts, izbeidzot darba līgumu Darba likuma 100.panta piektajā daļā un 101.panta pirmās daļas 6., 7., 8., 9., 10. vai 11.punktā noteiktajos gadījumos. Darba likums neparedz atlaišanas pabalsta izmaksu, ja darba tiesiskās attiecības tiek izbeigtas saskaņā ar Darba likuma 114.pantu.

Tā kā tiesa ir atzinusi prasījumu par 2017.gada 22.novembra vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu par noraidāmu, arī prasība daļā par atlaišanas pabalsta izmaksu ir noraidāma.

[8] Prasītājs prasības pieteikumā nav formulējis prasījumu par juridiskās palīdzības izdevumi 130 euro piedziņu, bet tiesas sēdē šis prasījums vairākkārt izskanējis.

Tiesa norāda, ka šādiem izdevumiem, prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu, nedz izrakstītu rēķinu, nedz apliecinājumu tā samaksai.

Civillikuma 1779.pants nosaka, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006., 209.lpp.).

Tādējādi zaudējumi atlīdzināmi, tikai konstatējot visu minēto priekšnoteikumu vienlaicīgu pastāvēšanu. Ja zaudējumu cēlonis nav neattaisnojama vai neatļauta darbība, nav pamata atbildībai.

Ņemot vērā, ka lietā nav konstatētas atbildētāja neattaisnojamas vai neatļautas darbības, attiecīgi nav konstatējama visu iepriekš norādīto zaudējumu (kaitējuma) atlīdzības priekšnoteikumu vienlaicīga pastāvēšana. Līdz ar to prasītāja prasība par zaudējumu atlīdzinājuma 130 euro apmērā piedziņu no atbildētāja ir nepamatota un noraidāma pilnīgi.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 94.pantu, tiesa pieņem tikai tos pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā.

[9.1] Lietas materiāliem ir pievienota vēstule par galējā aprēķina izsniegšanu (lietas 9.-10.lapa), minētā vēstule nav parakstīta, nav pierādījumu tās nosūtīšanai. Lietas materiāliem pievienota vienošanās bez numura par darba tiesisko attiecību pārtraukšanu, kas arī nav parakstīta (lietas 11.lapa). Tāpat lietas materiāliem pievienotas darba laika uzskaites tabeles un algas kartītes, kurās ar zīmuli ir veikti papildus aprēķini, kas nav atrunāti (lietas 13.-22.lapa), bet prasība par izmaksāto summu pārrēķinu tiesā nav celta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu, tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā noradītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežu, līdz ar to minētie pierādījumi nav attiecināmi uz prasības izskatīšanu pēc būtības Civilprocesa likuma 94.panta izpratnē.

[10] Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji — prasībās par darba samaksas piedziņu un citiem darbinieku prasījumiem, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām vai ir ar tām saistīti.

Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvots un prasība ir noraidīta, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta ceturtajai daļai tiesas izdevumus uzņemas valsts.

[10.1] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Atbildētāja pārstāve, lūdzot atlīdzināt ar lietas vešanu saistītos izdevumus, iesniegusi tiesai maksājuma dokumentus, kas apstiprina prasītājas pārstāves zvērinātas advokātes /pers. E/ sniegtās juridiskās palīdzības samaksu 600 *euro* apmērā.

Tiesa atzīst, ka norādītie dokumenti ir identificējami ar izskatāmo lietu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka saņemtā juridiskā palīdzība 600 *euro* apmērā attiecināma tieši uz konkrēto prasību.

Civilprocesa likuma 44.panta trešā daļa noteic, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Savukārt Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaiksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura,- to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 euro.

Tiesa celto prasību noraidījusi pilnībā, gan mantiskajā prasījuma daļā 1004,74 *euro* apmērā, gan nemantiskajā prasījuma daļā, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta nosacījumiem no prasītāja piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 300 *euro* apmērā, kas nepārsniedz Civilprocesa likuma 44.panta ceturtajā daļā noteiktos 50 % no panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no prasītājas atbildētājas labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai 300 *euro*.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu prasītājam nosakāms tiesas sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 44., 94., 97., 193., 195., 199., 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. C/, personas kods /personas kods/ prasību pret SIA "Vudis" reģistrācijas Nr.40103495198 par vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu, darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar tiesas spriedumu un atlaišanas pabalsta 1004,74 euro apmērā piedziņu – noraidīt pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/ par labu SIA "Vudis" reģistrācijas Nr.40103495198, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 300 euro (trīs simti euro 00 centi) apmērā.

Noteikt /pers. C/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no motivēta sprieduma pieejamības dienas Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Motivēts spriedums pieejams tiesas kancelejā no 2018.gada 28.novembra, plkst.16.00.

Tiesnese R.Krasovska